Strażak Śląski

Organ Śląsk. Okręgu Wojew. Zw. Straży Pożarnych R. P.

Wychodzi każdego miesiąca

Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego!

Rok XI **Katowice, październik-listopad 1938 r.** **Nr 10-11**

Prenumerata całoroczna zł 5.—

Adres Administracji: Katowice, Jagiellońska, gmach Urz. Woj. Śl. telef. 349.21 (199), konto P. K. O. 303.408

Adres Redakcji: Cieszyn, Konwiktowa 12

Cena pojedynczego egz. 50 gr

Treść: Czołem, Druhowie Zaolzia! — Strażactwo Śląskie w okresie 20-lecia Niepodległości. — Dział urzędowy. — Z życia zrzeszonego strażactwa. — Z życia i prac żeńskiej służby pożarniczej. — Różne.

Czołem, Druhowie Zaolzia!

Bywajcie nam! Serdecznie Was witamy w Wolnej i Niepodległej Ojczyźnie, w której teraz pełnić będziecie szczytne obowiązki siostrzycy naszej dzielnej Armii Polskiej. Jesteśmy Wam z serca radzi, albowiem przetrwaliście niezłomnie lata niewoli i ucisku, a w czasie długiego okresu gorzkiej niewoli nie zatraciliście godności narodowej, lecz wysoko nosili sztandar **polskiej** Straży Pożarnej. Powracacie dziś do Polski jako najwierniejsi jej synowie, jako najmilsi nasi bracia.

Wyciągamy do Was szczerą bratnią dłoń i z całego serca dziękujemy Wam za to, żeście na tak trudnym posterunku wytrwali, żeście nie ulegli pokusie i zdradzieckim podszeptom, żeście się nie ugięli i dziś z czystym sztandarem polskiego strażactwa wracacie na łono Ojczyzny.

Waszą radość rozumiemy i podzielamy. A w przyszłości wiernie i ofiarnie razem służyć będziemy szczytnym ideałom strażackim, a przez tą wierną służbę Wolnemu Państwu przysparzać będziemy chwały.

Wspólnymi maszerować będziemy drogami, dumni z Was, z tego, że Wy wolni maszerujecie z nami!

Witajcie nam zatem! Niech w chwilach radosnych powrotu Zaolzia szczególnie nam pożarnikom polskim będzie użyczony moment szczerej radości z Waszego powrotu i niech w tej radości brzmi potężny zew:

Czołem, Druhowie Zaolzia!

St. Mst.

Strażactwo Śląskie w okresie 20-lecia Niepodległości

Doczekaliśmy się 20. rocznicy odzyskania Niepodległości naszego Państwa. Pochłonięci teraźniejszością oraz sprawami bieżącymi, zatracamy w naszej pamięci okres sprzed 20 lat. To też w 20 rocznicę zrzucenia kajdan niewoli, powinniśmy wrócić myślą wstecz, oraz głęboko zastanowić się i zrobić rzetelny rachunek sumienia z naszej działalności, ileśmy za ten okres zrobili i czy dobrze i zgodnie z interesami Państwa.

Jeśli chodzi o straże pożarne, to jako jedno z ważniejszych ogniw życia państwowego oraz społecznego powinny również sporządzić bilans swej działalności oraz ocenić go krytycznie i na podstawie wyników dodatnich lub ujemnych przedsięwziąć dalsze plany i zamierzenia dla dobra naszej Ojczyzny.

Idąc po linii powyższych wskazań, w niniejszym artykule postaram się Sz. Druhom w skrócie przedstawić stan pożarnictwa na Śląsku w chwili uzyskania niepodległości. Ponieważ jednak właściwa niepodległość Śląska liczy się dopiero od chwili przyłączenia go do Polski, przeto stan, który zapodam,

nie będzie obejmować pełnego dwudziestolecia działalności, lecz okres 18 lat.

Z wybuchem wojny światowej, gdy z terenu Śląska powołano prawie wszystkich mężczyzn na wojnę, straże pożarne pozostawione zostały na los Opatrzności. Również pracę w strażach przerwała walka plebiscytowa oraz akcja zmierzająca do powrotu Śląska do Macierzy Polskiej. Akcja ta zmieniająca się trzykrotnie w krwawe powstania, siłą rzeczy sprawę obrony ppoż. odsunęła na plan dalszy. To też kiedy na terenie całej już wolnej Polski praca nad podniesieniem straży poż. była w całej pełni, strażactwo śląskie dalekie jeszcze było od możności rozpoczęcia planowej działalności.

Dopiero po przyłączeniu Śląska do Polski rozbudziło się życie w strażach. Przede wszystkim zreorganizowano istniejące związki powiatowe. Następnie dopiero 24 V 1924 odbył się zjazd straży pożarnych G. Śląska, na którym uchwalono powołać Zw. Str. Poż. Woj. Śląskiego. Powyższy Związek obejmował swą działalnością całe Woj. Śląskie z wyjątkiem Śl. Cieszyńskiego, gdzie istniał Związek Straży Poż. Śląska Cieszyńskiego. Połączenie tych dwóch organizacyj w jeden Związek nastąpiło w 1933 roku.

W roku 1935 nastąpiła reorganizacja Związku Wojewódzkiego wg obecnych form organizacyjnych przez utworzenie Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego i Oddziałów Powiatowych, względnie Grodzkich. Powyższe jednostki organizacyjne zostały utworzone na zasadzie statutu Związku Straży Pożarnych RP., który został uznany za stowarzyszenie wyższej użyteczności.

Okres ubiegły zaznaczył się w dziejach pożarnictwa śląskiego olbrzymim postępem. Przede wszystkim strażactwo śląskie przez swą celową i wydatną pracę potrafiło sobie zjednać stałą i trwałą opiekę władz państwowych. Dzięki tej współpracy dziś straże pożarne i jednostki organizacyjne Śl. Okręgu stanowią niejako instytucje półurzędowe, jedynie uprawnione do zabierania głosu i wydawania opinii w sprawach fachowych.

Jeśli chodzi o sieć straży pożarnych, to w okresie ubiegłym zdołano pokryć całe województwo. Stan strażactwa w 1922 r. przedstawiał się następująco: ochotniczych straży pożarnych 223, zawodowych miejskich 2, zawodowych prywatnych 10, ochotniczych prywatnych 20, razem 263 straży pożarnych.

Dziś stan straży (bez Śląska Zaolzańskiego) przedstawia się następująco: ochotniczych 325, zawodowych miejskich 2, zawod. prywatnych 11, ochotniczych prywatnych 64, inne: kolejowe, wojskowe — 22, razem 424, zaś ze strażami ze Śląska Zaolzańskiego 78 — razem 502 straży pożarnych.

Stan członków (bez Śląska Zaolzańskiego) powiększył się: czynnych z 8.120 na 13.130, popierających z 7.460 na 11.607.

W okresie minionym w ostatnich trzech latach zorganizowano przy strażach 82 oddziałów żeńsk. służby pożarniczej — liczących obecnie 1120 członkiń.

Poza powiększeniem sieci straży pożarnych starano się o dobranie do straży elementu pełnowartościowego i wprowadzenie w życie straży zdrowych form towarzyskich i wytworzenie tradycyj strażackich. Zupełnie wyeliminowano z życia straży zwyczaje z czasów zaborczych, nie przynoszące dobrej opinii strażactwu. Ponadto odmłodzono straże i usunięto z nich obcy element, zdyscyplinowano szeregi strażackie i przerobiono je na organizacje półwojskowe. (C. d. n.)

Dział urzędowy

OKÓLNIK ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Nr 823 L.-A. I. 00.

W sprawie używania sprzętu pożarniczego do celów innych niż jego przeznaczenie

Na podstawie danych stwierdzamy, że w terenie bardzo często używa się sprzętu technicznego pożarniczego, a specjalnie samochodów pożarniczych do celów innych niż ich przeznaczenie.

Dzieje się to ze szkodą gotowości bojowej straży pożarnych i obrony ppożarowej osiedli.

Co gorsze, w takich wypadkach, dziwnym zrządzeniem losu, sprzęt zazwyczaj z trudem zdobyty ulega z różnych przyczyn zniszczeniu, a szczególnie samochody, które ostatnio kilkakrotnie uległy katastrofom, bądź skutkiem niedostatecznie wyszkolonej obsługi, bądź zbyt szybkiej jazdy, nierzadko w stanie nietrzeźwym.

Prócz szkód w zniszczeniu sprzętu powstaje sprawa odpowiedzialności cywilnej i karnej za ewentualne wypadki w ludziach i zniszczeniu mienia osób trzecich, i sprawy te mają swój epilog zazwyczaj w sądach państwowych.

Z uwagi na swój charakter i przeznaczenie, że służy dla potrzeb bezpieczeństwa ppoż. — sprzęt techniczny **wszystkich straży pożarnych** jest prawnie chroniony w tym znaczeniu, **że wolno go używać wyłącznie do celów obrony przed pożarami i innymi klęskami,** a w innych wypadkach tylko za zgodą władz administracji ogólnej, lub na ich polecenie, oraz **w nagłych wypadkach** za zgodą lub na polecenie przełożonego gminy (art. 17, ust. 5 ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami z dn. 13 III 1934 r., Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365).

Stan tego bezprawia i niszczenia z tak ciężkim trudem zdobytego, z funduszów publicznych i społecznych, sprzętu pożarniczego **ustać bezwzględnie musi,** leży to w interesie Samorządu, Związku Straży Pożarnych RP. oraz samych straży pożarnych. — Korpus Techniczny, który z racji zajmowanego stanowiska jest odpowiedzialny za stan gotowości i sprawności bojowej Straży Pożarnych i w ogóle techniczne przygotowanie obrony ppoż. — dołożyć musi wszelkich starań, by nadużycia te wykorzenić. Dlatego też w wypadkach nadużyć z ustępu 5 art. 17 cytowanej wyżej ustawy, należy bezwzględnie sprawy kierować do właściwego terytorialnie starostwa,

celem przykładnego ukarania w drodze administracyjno-karnej, na podstawie art. 47 p. 2 wymienionej ustawy — niezależnie od tego żądać należy naprawienia spowodowanej ewent. wyrządzonej szkody i wyciągać w stosunku do winnych spowodowania szkody wzgl. braku w tym kierunku dozoru lub przekroczenia swej władzy — konsekwencje w drodze korporacyjnej.

Zarządy Okręgów Wojewódzkich — mając powyższe względy na uwadze, wydadzą w tym kierunku na podległym sobie terenie odpowiednie zarządzenia i dopilnują ścisłego ich przestrzegania.

Inspektor Nacz.:	I V-prezes Zarządu Głównego:
J. Milewski	**Płk. Dypl. Wł. Kiliński**

KOMUNIKATY ŚLĄSKIEGO OKRĘGU

Na zapytanie straży pożarnych jak należy postępować przy użyciu samochodów ciężarowych do przewozu strażaków do akcji pożarniczej, podajemy w powyższej sprawie następujące wyjaśnienie Urz. Woj. Śl.

Inspektor wojewódzki:	Prezes Zarz. Okr. Woj.
(—) Józef Mikuła	**(—) Mildner**

O d p i s.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKI

Wydział Komunikacyjno-Budowlany
Nr KR. 20/2

Dotyczy: używanie samochodów ciężarowych w czasie pożaru.

Katowice, dnia 13 października 1938.

Do

Związku Straży Pożarnych RP. Śląski Okręg Wojew.
w m i e j s c u.

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 września br. L. 368/A-0 zawiadamia Urząd Wojewódzki Śląski, iż w wypadkach akcji ratunkowej przeciwpożarniczej samochody ciężarowe mogą być użyte do przewożenia strażaków, sprzętu technicznego i innych przedmiotów koniecznych do akcji ratunkowej bez specjalnych zezwoleń władz.

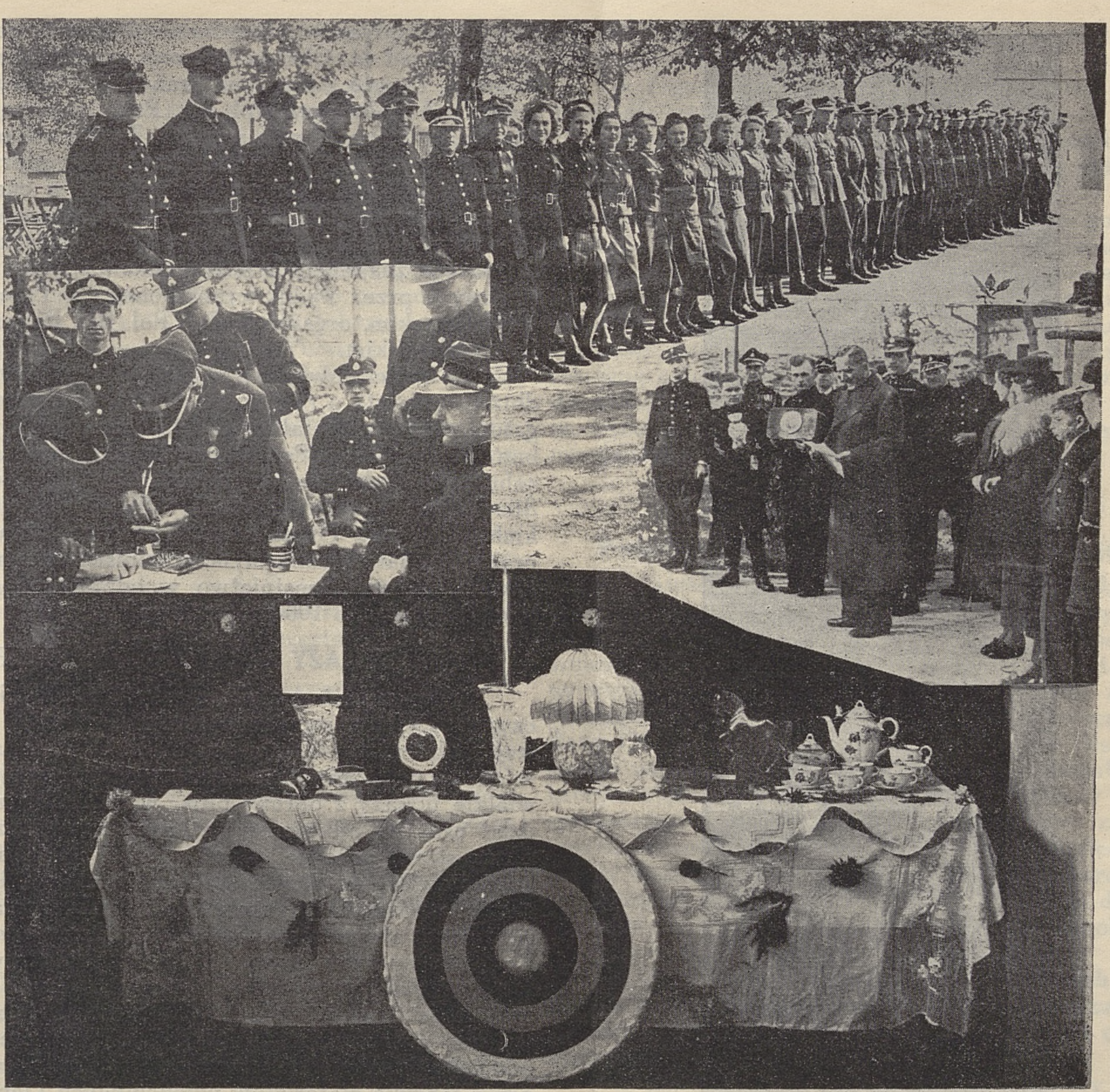
Za Wojewodę:
(—) Inż. Wejda
Kierownik Oddziału Ruchu Drogowego.

Z życia zrzeszonego strażactwa

ZAWODY STRZELECKIE ŚLĄSKIEGO OKRĘGU WOJEWÓDZKIEGO

Zgodnie z planem działalności w dniu 16 X br. odbyły się zawody strzeleckie Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego dla członków straży pożarnych, członkiń żeńskiej służby pożarniczej oraz członków Korpusu Technicznego o mistrzostwo strzeleckie straży pożarnych woj. śląskiego w 1938-39 r. Zawody odbyły się na strzelnicy w Siemianowicach. Zawody rozpoczęły się zbiórką zawodników oraz raportem, który odebrał insp. Śl. Okręgu J. Mikuła. Do zawodów stanęło 22 zespołów męskich po 3 osoby oraz 7 zespołów żeńskich również po 3 osoby i 12 członków Korpusu Technicznego Związku, a więc razem 99 osób. Program zawodów oraz wyniki strzelań i uzyskane mistrzostwa i wicemistrzostwa w poszczególnych konkurencjach będą podane w grudniowym numerze Strażaka Śl. Zawody zaszczycił swą obecnością Dh Prezes Zarządu J. Mildner wraz ze swoją małżonką. Przez dłuższy czas z zainteresowaniem goście śledzili przebieg zawodów, interesując się szczególnie strzelaniem członkiń jedn. żeńsk. sł. poż.

Po zawodach dh Prezes Zarządu J. Mildner wręczył mistrzom i wicemistrzom Śląskiego Okręgu okazałe i cenne nagrody przechodnie i na stałe. Przy tej okazji Dh. Prezes wygłosił okolicznościowe przemówienie, zwracając uwagę na konieczność pielęgnowania w strażach sportu strzeleckiego. Jako nagrody zostały przyznane: przechodnia, puchar kryształowy im. Dha Prezesa Rady Śl. Okręgu Dr A. Kocura, Prezydenta m. Katowic dla męskiego zespołu mistrzowskiego — zdobył zespół O. S. P. z Bielska; przechodnia, puchar kryształowy im. Dha Prezesa Zarządu Śl. Okręgu J. Mildnera dla żeńskiego zespołu mistrzowskiego Śl. Okręgu — zdobyła jedn. żeńskiej służby pożarniczej z Tarnowskich Gór; przechodnia, puchar kryształowy im. Gen. Dyrektora Wspólnoty Interesów Bronisława Kowalskiego, dla mistrza Korpusu Technicznego Śl. Okręgu — zdobył insp. J. Mikuła; na stałe karabinek sportowy, ufundowany przez Dyrekcję Browaru Książęcego Tychy dla męskiego zespołu mistrzowskiego Śl. Okręgu — zdobył O. S. P. Bielsko; na stałe łuk strzelecki z tarczą oraz strzałami, ufundowany z datku P. Dyr. Nacz. Zakładów Hohenlohego w Wełnowcu dla żeńskiego zespołu mistrzowskiego Śl. Okręgu — zdobyła jedn. żeńskiej służby pożarniczej z Tarnowskich Gór; na stałe zegar skrzynkowy, ufundowany z datku Fabr. „Natronag" w Kaletach, dla mistrza Śl. Okręgu — zdobył szer. Świerzyna Paweł z Bielska; na stałe 6-osobowy serwis na kawę, ufundowany z datku

U góry uczestnicy zawodów strzeleckich o mistrzostwo Śląskiego Okręgu na 1938, poniżej na lewo wydawanie amunicji, na prawo dh Prezes Zarządu Śl. Okręgu J. Mildner wręcza nagrody zawodnikom, poniżej nagrody dla mistrzów i wicemistrzów Śląskiego Okręgu

Dyr. Wspólnoty Interesów, dla mistrza żeńsk. służby pożarn. — zdobyła Przybyłkówna z Janowa.

Ponadto były ufundowane nagrody dla wicemistrzów przez insp. Śl. Okręgu J. Mikułę, firmę Molenda Gustaw i Syn, Fabryka Sukna z Bielska, 3 m kamgarnu na ubranie, Dyrekcja Śląskich Zakładów Elektr., Sp. Akc. w Katowicach, żelazko elektryczne i drobniejsze nagrody jak papierośnice, pudełka na tytoń itp.

Zawody Śl. Okręgu w całości przeprowadzał i kierował nimi ref. w. f. Śl. Okr. Balcerzak.

POWIAT CIESZYN

Strażactwo pow. cieszyńskiego w chwili objęcia Śląska Zaolzańskiego

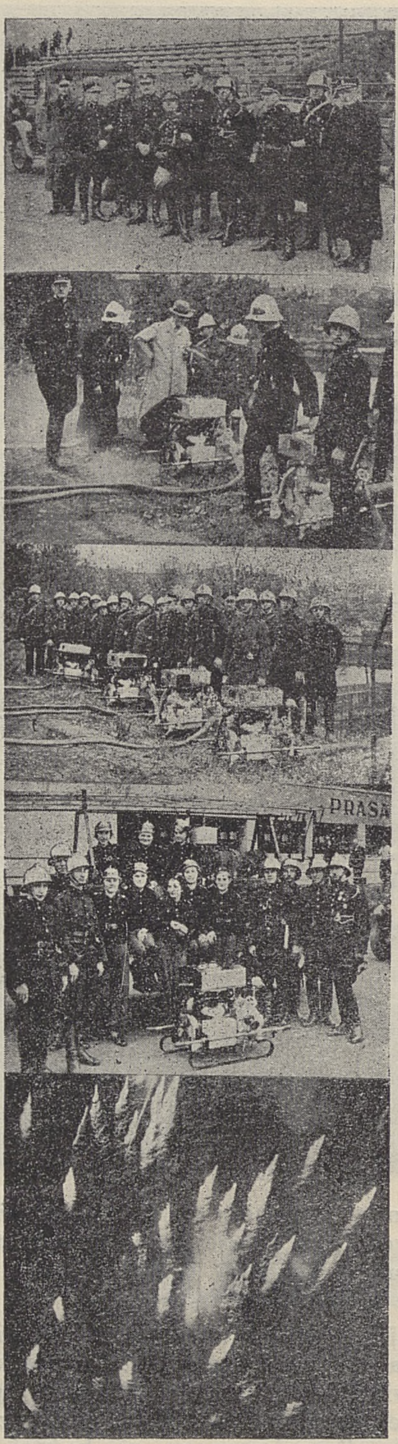
Strażactwo cieszyńskie brało liczny udział w manifestacjach na rzecz Braci Zaolzańskich. W niedzielę, dnia 2 października, w uroczystościach wkroczenia Wojsk Polskich do Śląska Zaolzańskiego, reprezentowane było strażactwo ze wszystkich prawie straży powiatu cieszyńskiego. Strażacy godnie wystąpili w tej doniosłej chwili, dając wyraz gotowości do niesienia ofiarnej pomocy w każdej potrzebie. Spośród innych organizacyj strażacy wybijali się stanowczą postawą oraz dyscypliną zewnętrzną.

Odprawy kierowników polskich Straży Pożarnych na Śląsku Zaolzańskim

Zarządzeniem władz państwowych zostały rozwiązane na Śląsku Zaolzańskim wszystkie stowarzyszenia, między innymi także i straże pożarne.

By rozwiązane straże pożarne mogły prawnie istnieć, muszą się poddać nowej rejestracji wg przepisów, obowiązujących w naszym Państwie dla stowarzyszeń.

W celu sprawnego przeprowadzenia wyżej wspomnianej rejestracji, Zarząd Oddziału Powiato-

Licząc od góry zdjęcia przedstawiają: 1) komendanci straży biorący udział w popisach, 2) i 3) działanie motopomp, 4) żeńska służba pożarnicza, która brała udział w popisach, 5) palące się bomby zapalające

wego w porozumieniu z Zarządem b. Zw. Pol. Str. Poż. w Cieszynie zwołał na dzień 30 X br. 3 odprawy dla Druhów prezesów oraz naczelników straży pożarnych, a to: 1) w Cieszynie przed południem, 2) w Jabłonkowie w południe i 3) w Karwinie wieczorem.

Przed rozpoczęciem każdej odprawy odbyło się wzajemne zapoznanie delegatów Zarządu Śl. Okręgu z przedstawicielami straży pożarnych i wymiana słów powitalnych w atmosferze głębokiej serdeczności. Zarząd Śl. Okręgu był reprezentowany przez Dhów K. Pacułę z Cieszyna oraz insp. Mikułę z Katowic, zaś b. Związek Pol. Str. Poż. reprezentował Dh Prezes Zarządu wyż. wym. b. Związku Karol Buzek, który również przewodniczył na odprawach. Ponadto przedstawicielom towarzyszył w charakterze prywatnym Dh podinspektor Boguszewski z Warszawy, którego wszędzie witano serdecznie jako starego znajomego z korespondencyj stale umieszczanych przez wyżej wymienionego w Przewodniku Strażackim, organie b. Zw. Pol. Str. Poż. na Śląsku Zaolzańskim.

Po części powitalnej insp. Śl. Okręgu wygłaszał dłuższe referaty o rejestracji straży, przy czym delegatom rozdawano statuty O. S. P. oraz druki potrzebne do rejestracji. Ponadto prelegent przedstawiał zebranym w skrócie zarys organizacyjny Związku Str. Poż. RP. i jego ogniw, tj. Okręgów Wojewódzkich, Oddziałów Powiatowych i str. poż., organizację pracy w dziale technicznym, administracyjnym i wyszkoleniowym. Uczestnictwo w odprawach delegatów str. poż. było 100-procentowe.

POPISY STRAŻY POŻARNYCH W OPLPOŻ.

W roku bieżącym L. O. P. P. obchodziła uroczyście 15-lecie swego istnienia. Z okazji powyższego jubileuszu Okręg Woj. Śl. L. O. P. P. urządził w dniu 2 października br. w Wielkich Hajdukach wielkie pokazy z obrony pltn., w których wzięły udział drużyny odkażania, rat.-sanitarne oraz okoliczne straże pożarne. Jeśli chodzi o straże, to przedstawiły one licznie zgromadzonej publiczności gaszenie pożarów powstałych od bomb zapalających za pomocą nowoczesnego sprzętu, gaszenie materiałów łatwopalnych pianą. W pokazach powyższych na stanowiskach ogniowych wzięły również udział członkinie jedn. ż. sł. poż. Po pokazie odbyła się defilada poszczególnych służb, a na zakończenie imponujące pokazy ogni sztucznych, wyprodukowanych przez fabrykę materiałów wybuchowych Lignozę.

POWIAT LUBLINIEC

Jubileusz 15-lecia Straży Pożarnej fabryki papieru i celulozy „Natronag" w Kaletach

W dniu 9 października br. obchodziła uroczyście Straż Pożarna fabryki papieru i celulozy „Natronag" w Kaletach 15-lecie swego istnienia. Uroczystość rozpoczęła się zbiórką straży pożarnych okolicznych i powitaniem gości. Następnie w kościele parafialnym odbyło się uroczyste nabożeństwo z okolicznościowym kazaniem o służbie strażackiej i jego ofiarności. Po nabożeństwie władze w osobach Dhów Prezesa Rady Oddziału Pow. dr Riessa, starosty lublinieckiego, Nacz. Dyr. fabryki „Natronag" J. Rzymełki, Dyr. J. Jaksika, Insp. Śl. Okręgu J. Mikuły, odebrały defiladę straży. Po przemaszerowaniu straży na pięknie przystrojonym placu przed strażnicą, wygłoszono szereg przemówień okolicznościowych. Pierwszy przemówił Dh Nacz. Straży „Natronag" Sladkowski, przedstawiając zarys dziejów straży, jej dotychczasowe wyniki, stwierdzając, że jeżeli Straż, którą reprezentuje, stoi na wysokim poziomie organizacyjnym i technicznym, oraz cieszy się sza-

cunkiem, jest to przede wszystkim i wyłącznie zasługą władz fabryki, a w szczególności p. Nacz. Dyr. Rzymełki i Dyr. Jaksika, którzy nie skąpią funduszów na potrzeby związane z obroną ppoż. Po tym przemówieniu P. Dyr. Nacz. Rzymełce i P. Dyr. Jaksikowi w imieniu Zarz. Śl. Okręgu wręczył dyplomy zasługi insp. Śl. Okręgu J. Mikuła, wygłaszając przy tym okolicznościowe przemówienie.

Następnie dłużej przemawiał Dh Prezes Rady Oddziału Pow. Dr Riess, starosta pow., podnosząc znaczenie straży oraz ich zasługi. Po przemówieniu p. starosty Dh Naczelnik wzniósł okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej oraz braci rodaków zaolzańskich z okazji przyłączenia ich do Polski.

Po przemówieniach odbył się dla wszystkich obiad, podczas którego koncertowała dobrze zgrana orkiestra straży pożarnej fabryki „Natronag".

Po południu odbyły się popisy straży pożarnej fabryki „Natronag", na które złożyły się sprawnie wykonane ćwiczenia szkolne oraz bojowe w warunkach oplpoż. Oddzielnie O. S. P. z Kalet popisywała się ćwiczeniami szkolnymi. Powyższa uroczystość na długo pozostanie w pamięci uczestników.

POWIAT KATOWICE

Zawody strzeleckie Oddziału Pow. w Katowicach

Zgodnie z planem działalności na rok 1938-39 Oddział Powiatowy w Katowicach przeprowadził w dniu 18 września br. powiatowe zawody strzeleckie na strzelnicy WF. i PW. w Siemianowicach.

Do zawodów stanęły 32 zespoły męskie w konkurencji KBKS. Nr 6 i 3 żeńskie w konk. KBKS. Nr 8.

Zdobyto odznak strzeleckich: kl. III — 10, kl. II — 69.

a) W konkurencji indywidualnej mistrzostwo powiatu zdobył druh Malajka Jerzy, O. S. P. Makoszowy, uzyskując 81-100 pkt. Wicemistrzostwo powiatu druh Filuś Józef, O. S. P. Kochłowice z 79-100 pkt.

b) W konkurencji zespołowej mistrzostwo powiatu zdobyła Zaw. Straż Poż. kop. „Giesche" z Janowa, uzyskując 300-500 pkt. Wicemistrzostwo powiatu zdobyła Zaw. Straż Poż. huty „Utheman" z Szopienic z 295-500 pkt.

c) Mistrzostwo powiatu w konkurencji kobiecej zdobyła druhna Kojówna Elfryda, żsp. Kochłowice, uzyskując 89-100 pkt. Mistrzostwo powiatu zdobyła żsp. Kochłowice zespół I, uzyskując 237-300 pkt.

Zawody zaszczycili swą obecnością Powiatowy Komendant P. W. p. kpt. Olszewski, insp. woj. p. J. Mikuła, instr. pow. p. Kołek Edmund oraz członkowie Zarządu Oddziału Powiatowego p. poseł Gajdzik, sekr. Harazin i skarbnik Grabe.

O godz. 12 przybył z ramienia p. starosty p. kpt. Stubla, który po odebraniu raportu i wygłoszeniu przemówienia do zawodników, dokonał wręczenia honorowych dyplomów mistrzom rejonowym zawodów strzeleckich.

Dla mistrzów na zawodach powiatowych ufundował p. starosta dr Seidler, Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego następujące nagrody:

1. Puchar wędrowny jako nagrodę przechodnią dla najlepszego zespołu.
2. Figurkę „Strzelec", jako nagrodę na własność dla najlepszego zespołu.
3. Figurkę „Strzelec", jako nagrodę na własność dla najlepszego strzelca.

Wręczenie nagród oraz dyplomów mistrzom nastąpi na najbliższym posiedzeniu Zarządu Oddziału Powiatowego.

Zarząd Oddziału Powiatowego składa podziękowanie Strażom Pożarnym za liczne obesłanie zawodów, a Druhom Chlebkowi Józefowi, Dylągowi Feliksowi, Gryczmanowi Norbertowi, Hochułowi Piotrowi, Jagodzie Wojciechowi, Rakoczowi Janowi, Rudkowi Janowi i Tomankowi Pawłowi za bezinteresowną całodzienną pracę, w wyniku której zawody strzeleckie pod względem organizacyjnym stały na wysokim poziomie, co podkreślił Powiatowy Komendant PW. p. kpt. Olszewski.

POWIAT PSZCZYNA

Posiedzenie Rady Oddz. Pow. Pszczyńskiego

Ostatnio odbyło się w Mikołowie posiedzenie Rady Pszczyńskiego Oddziału Związku Straży Pożarnych. Władze Związku reprezentował inspektor wojewódzki J. Mikuła. Na posiedzeniu były zastąpione wszystkie straże powiatu w liczbie 108 osób. Po zagajeniu posiedzenia przez przewodniczącego Rady Oddziału Powiatowego p. starostę dr Olszewskiego nastąpiło sprawozdanie Zarządu Oddziału, w którym ujęto całokształt prac wykonanych w roku sprawozdawczym. Na specjalne podkreślenie zasługują urządzone kursa dla oficerów i podoficerów Straży Pożarnych, jak i przeprowadzone konferencje z członkami Zarządów O. S. P., które bardzo dodatnio wpłynęły na podniesienie poziomu wyszkolenia kierowników ruchu pożarniczego w powiecie.

Oddział posiada 78 placówek strażackich i 13 drużyn żeńskich. Liczba członków straży z całego powiatu wynosi: 433 administracyjnych i 1778 czynnych oraz 1280 wspierających.

W dalszym ciągu obrad odbyły się wybory uzupełniające do Zarządu Oddziału, Komisji Rewizyjnej i delegatów do Rady Okr. Obecny skład Zarządu Powiatowego przedstawia się następująco: prezes Rady starosta dr Olszewski z Pszczyny, prezes Zarządu burmistrz i poseł Jan Koj z Mikołowa, I wiceprezes zarządu Jan Wieczorek, burmistrz z Tych, II wiceprezes kupiec Cyrzyk z Pszczyny, sekretarz Zarządu insp. L. Szot z Mikołowa, skarbnik Zarządu st. sekr. Karol Paduch z Mikołowa, instruktor powiatowy Józef Wypiór z Mikołowa, członkami Zarządu: Mencner Dominik z Warszowic, Wadas Piotr z Chełmu Wielkiego.

Posiedzenie Rady zakończono okrzykiem na cześć Honorowego Prezesa Okr. Zw. Straży Pożarnych RP. p. wojewody śląskiego dra Michała Grażyńskiego oraz prezesa Rady p. starosty pszczyńskiego dr Olszewskiego.

Zawody strzeleckie Rej. III w Orzeszu

Dnia 18 września br. odbyły się w Orzeszu zawody strzeleckie o mistrzostwo rejonu III O. S. P.

Do zawodów stanęły O. S. P. Orzesze i Gardawice, nie stanęły natomiast O. S. P. Królówka, Woszczyce i Ornontowice.

Zespół O. S. P. Orzesze uzyskał ilość punktów: 1. dh Grzybek 82-100, 2. dh Szostok 76-100, 3. dh Szczyrba 48-100, razem 206-300.

Zespół O. S. P. Gardawice uzyskał ilość punktów: 1. dh Drażyk 63-100, 2. dh Czylok 62-100, 3. dh Parchański 62-100, razem 187-300.

Mistrzostwo rejonu III w strzelaniu zdobył zatem zespół O. S. P. Orzesze, indywidualne I miejsce zaś zdobył zast. nacz. straży dh Grzybek z O. S. P. Orzesza.

Poza tym zdobyto jeszcze odznak strzeleckich: O. S. P. Orzesze kl. III — 9, kl. II — 3, O. S. P. Gardawice kl. II —3, razem kl. III — 9, kl II — 6.

Tymi zawodami rejon III zakończył tegoroczne strzelania z broni małokalibrowej, a przystępuje obecnie do zorganizowania i szkolenia drużyn w strzelaniu z łuku.

Ogółem uzyskano odznak strzeleckich:

O. S. P. Orzesze	kl. III 21	kl. II 12
O. S. P. Gardawice	6	4
O. S. P. Królówka	5	—
O. S. P. Ornontowice	10	—
O. S. P. Woszczyce	—	—
	42	16
		42
Razem		58

Wynik ten można uważać jako średni. Trochę za późno rozpoczęto w tym roku strzelania, lecz na przyszły rok rezultat podwyższy się o 60 proc.

Manewry rejonowe w Tychach

Ostatnio przeprowadzone manewry Rejonu V w Tychach w obecności wiceprezesa Oddziału Powiatowego dh Wieczorka Jana, burmistrza Tych, instruktora powiatowego Józefa Wypióra, naczelnika rejonu dh Gruchlika Romana i jego zastępcy dh Kusia Ludwika. Do ćwiczeń powołano wszystkie straże pożarne rejonu, a mianowicie O. S. P. Tychy, Paprocany, Cielmice, Kopalnia Maria w Murckach, Kopalnia Boże Dary w Kostuchnej, Wilkowyje, Urbanowice i O. S. P. Fabryki Papieru Czułów.

U góry zespół mandolinistów O. S. P. Orzesze, na dole Straż Pożarna Orzesze po uroczystym zakończeniu sezonu ćwiczebnego

Akcją dowodził naczelnik miejscowej straży, który ze swego zadania należycie się wywiązał.

Na zakończenie odbyła się defilada, robiąc duże wrażenie na zgromadzonej publiczności, która z zainteresowaniem śledziła postępy akcji straży.

Wyszkolenie

W dniu 31 października br. odbył się egzamin z zakresu wyszkolenia I stopnia w O. S. P. Podlesie, gdzie złożyło z postępem bardzo dobrym — 1, dobrym — 14, dostatecznym — 4 uczestników. Razem 19 członków straży.

Z działalności Ochotn. Straży Pożarnej w Orzeszu

W roku 1938 wykazuje Ochotn. Straż Pożarna w Orzeszu nadzwyczajną żywotność. Wyniki pracy ostatnich 5 miesięcy ocenić można dostatecznie, po zapoznaniu się z następującymi cyframi:

1. Zasilono szeregi 21 nowymi członkami, w tym 16 ćwiczących i 5 popierających. Ogólna liczba członków wynosi 109, w tym 45 czynnych, 62 popierających i 2 honorowych.

2. Przeszkolono w czasie kilkudziesięciu godzin szeregi członków ćwiczących, czego dowodem jest, że 19 członków zdało egzamin z I st. wyszkolenia.

3. Organizowano rejonowe zawody strażackie, jak i rejonowe zawody strzeleckie.

4. Pod dowództwem zast. naczelnika dh Grzybka Józefa zdobyła O. S. P. Orzesze I miejsce w zawodach strażackich o mistrzostwo rej. III.

5. Zdobyto także I miejsce w zawodach strzeleckich o mistrzostwo rejonu III oraz I miejsce indywidualne w zawodach strzeleckich o mistrzostwo rejonu, które zdobył dh Grzybek Józef.

6. Odznak strzeleckich zdobyto 34, w tym 22 III klasy, oraz 12 II kl.

Dzięki pomysłowości członków przygotowano ładną reklamę do IV tygodnia obrony przeciwpożarowej. Dobrze pomyślana i przeprowadzona akcja zbiórki pieniężnej wydała o 100 proc. lepsze rezultaty niż w latach ubiegłych.

W skład obecnego zarządu Stow. Ochotn. Straży Poż. w Orzeszu wchodzą: 1. naczelnik gminy p. Wróbel Antoni jako prezes, 2. kierownik biura p. Kopiec Sylwester jako wiceprezes, 3. urzędnik komunalny p. Smolorz Wiktor jako sekretarz, 4. dozorca gminny p. Gruszczyk Franciszek jako kasjer, 5. restaurator p. Gregorczyk Wilhelm jako naczelnik straży, 6. mechanik p. Głodek Wiktor jako gospodarz, 7. urzędnik komunalny p. Grzybek Józef jako zast. nacz. straży, 8. restaurator p. Pająk Karol jako I ławnik, 9. maszynista p. Gruszczyk Karol jako II ławnik, 10. nadgórnik p. Syrnicki Jan jako przedstawiciel Urzędu Gminnego.

Do Komisji Rewizyjnej wchodzą: pp. Matuszek, Świączny Oton i Blaski Karol, oraz zastępcy pp. Spora i Nowak.

Ochotnicza Straż Pożarna Orzesze posiada: sekcję łuczniczą, sekcję strzelecką, zespół mandolinistów oraz kwalifikowanych referentów w osobach: p. Grzybka Józefa, referenta obrony przeciwlotniczo-gazowej, p. Kopca Sylwestra, instruktora strzelecko-łuczniczego, naucz. p. Tlatlika Jana, referenta wychowania fizycznego i obywatelskiego,

p. Szczyrbową Wandę, komendantkę drużyny samarytańsko-pożarniczej.

Z okazi zakończenia ćwiczeń strażackich odbyła się w dniu 19 X br. w sali związkowej u p. Pająka uroczystość połączona z herbatką. Po przywitaniu gości przez prezesa p. naczelnika Wróbla, nastąpiły sprawozdania z działalności oraz przyrzeczenie, które od 15 członków odebrał instruktor powiatowy p. Wypior. Następnie instr. pow. p. Wypior wręczył prezesowi Stow. O.S P dyplom za zdobyte I miejsce przez O. S. P. Orzesze na rejonowych zawodach strażackich.

W dalszym ciągu prezes rozdał dyplomy z zawodów strzeleckich oraz zaświadczenia z egzaminów I wyszkolenia, legitymacje, odznaki strzeleckie itp.

Pierwsza oficjalna część programu zakończona została referatem p. prezesa Wróbla o wyborach do sejmu.

Nastąpiła potem miła zabawa wszystkich członków, podczas której przygrywał własny zespół mandolinistów.

Podczas pory zimowej przystępuje Zarząd Stow. O. S. P. Orzesze do realizacji następujących planów:

1. przeszkolenie i przygotowanie 10 członków do egzaminów z I stopnia wyszkolenia;
2. przeszkolenie i przygotowanie 20 członków do egzaminów z II stopnia wyszkolenia;
3. zorganizowanie i umundurowanie drużyny samarytańsko-pożarniczej;
4. zorganizowanie i przeszkolenie informacyjne drużyny O. P. L. G.;
5. nominacje 1 sierżanta, 2 plutonowych i 3 sekcyjnych,

oraz szeregu innych, związanych z życiem towarzyskim i wychowaniem obywatelskim.

POWIAT RYBNIK

Uroczystość poświęcenia sprzętu motorowego Straży Pożarnych kopalni Anna i Ema wraz z Koksownią

Dnia 4 września br. odbyła się na terenie kop. Ema w Radlinie uroczystość poświęcenia dwóch autopogotowi pożarniczych wraz z motopompami. Uroczystość zgromadziła bardzo licznie straże pożarne Gwarectwa i okoliczne. Wzięło w niej udział 120 członków straży Gwarectwa, jednolicie wyekwipowanych i umundurowanych, a 78 członków ze straży sąsiednich. Z pokrewnych organizacyj przybyły: Zw. Powstańców Śląskich, drużyny żeńskie i męskie Zw. Harcerstwa, nadto delegacje ze sztandarami w sile 18 pocztów, Rybnickie Gwarectwo Węglowe reprezentował Nacz. Dyr. Inż. B. Krupiński w towarzystwie pp. Dyrektorów: Hardta, Szymańskiego, Urbańczyka i Krasnodębskiego. Przybyli również licznie pp. kierownicy, inżynierowie, grono urzędników i delegacje załóg Gwarectwa. Strażackie Władze reprezentowane były w osobach: Dyr. Inż. J. Urbańczyka, prezesa Oddziału Powiatowego i insp. Mikuły oraz Mierzejewskiego jako delegatów Władz Okręgu Wojew. Zw. Str. Poż. RP. Władze samorządowe miejscowe i sąsiednich gmin zastąpione były przez pp. nacz. Brandysa, burmistrza Bluszcza i in.

Zbiórka wymienionych drużyn oraz gości odbyła się na terenie kop. Ema, po czym po odebraniu raportu przez przedstawicieli władz strażackich dyr. J. Urbańczyka i insp. Mierzejewskiego od dowódcy całości insp. Wł. Skury, udano się przy dźwiękach orkiestry kop. Ema do kościoła na nabożeństwo, gdzie piękne kazanie o ofiarności i poświęceniu strażactwa wygłosił miejscowy ks. proboszcz.

Po nabożeństwie odbyła się defilada wszystkich oddziałów przed władzami Gwarectwa i strażackimi, a następnie akt poświęcenia sprzętu.

Na tle pięknie ubranej zielenią i kwiatami, godłem narodowym i flagami dekoracji ustawiono dwa samochody pożarnicze, obejmujące w środku dwie sikawki motorowe. Sprzęt ów przybrany obficie w wieńce i kwiaty tworzył na tle wspomnianej dekoracji całość bardzo efektowną.

Do zebranych przemówił przed poświęceniem ks. proboszcz Palarczyk, który w podniosłych słowach podkreślił ciężką i ofiarną pracę strażactwa w służbie dla dobra bliźniego, wyrażając przy tym podziękowanie Rybnickiemu Gwarectwu za gorliwą troskę i opiekę nad rozwojem straży.

Następnie przemawiali imieniem powiatowych i wojewódzkich władz strażackich: inż. J. Urbańczyk i insp. J. Mikuła, dziękując w serdecznych słowach ofiarodawcom za cenny sprzęt motorowy przekazany strażom kopalni Anna i Ema wraz z Koksownią. Z ramienia Gwarectwa przemówił w pięknych słowach nacz. dyr. inż. B. Krupiński, podkreślając doniosłą rolę strażactwa w życiu społeczeństwa i państwa oraz zapewniając poparcie i opiekę nad dalszym usprawnieniem straży poż.

Z kolei odbyła się dekoracja, podczas której wręczono Rybnickiemu Gwarectwu Węglowemu na ręce p. nacz. dyr. inż. Krupińskiego dyplom członka wspierającego Związku Straży Pożarnych RP. i dyplom zasługi za wybitne prace, położone nad rozwojem własnych i okolicznych oddziałów straży. Nadto wręczono insp. inż. Sitkowi dyplom członka honorowego Stow. O. S. P. kop. Rymer, a 46 członkom straży Gwarectwa nadano znaki za wysługę lat.

Bezpośrednio po akcie poświęcenia i dekoracjach odbyły się bojowe ćwiczenia sekcyj straży kop. Anna i Ema przy użyciu przed chwilą poświęconego sprzętu. Na wstępie zaznajomiono gości i obserwatorów z założeniem ćwiczeń przy pomocy megafonów, po czym na podany sygnał alarmowy przybyły w krótkich odstępach czasu sekcje bojowe: ręczna i motorowa kop. Ema, oraz motorowa kop. Anna.

Szybko i sprawnie zajmowały owe oddziały swoje stanowiska bojowe, przystępując do akcji.

W niespełna parę minut ukazało się kilka silnych prądów wody, ochraniających murem budynki zagrożone. Ćwiczenia owe zakończyły omawianą uroczystość, która w rozwoju strażactwa Rybnickiego Gwarectwa Węglowego pozostawiła niezatarte ślady, a w ogólnym łańcuchu motoryzacyjnym straży dorzuciła ważne ogniwo.

Z życia i prac żeńskiej służby pożarniczej

KURS DLA PODOFICERÓW ŻSP. W RADLINIE

W czasie od 12 do 24 września br. Okręg Woj. przeprowadził w Radlinie kurs dla podoficerów żeńskiej służby pożarniczej z powiatu pszczyńskiego i rybnickiego, który ukończyło 28 druhen.

Kurs zakwaterowany był w „Domu Sypialnianym" kopalni „Ema". Komendantką kursu była referentka Okr. mł. instr. A. Małgowska.

Zajęcia i wykłady zostały przeprowadzone wg nowego programu, który obejmuje przede wszystkim wyszkolenie pożarnicze.

Wykładowcami na kursie byli pp.: mł. instr. A. Małgowska — sł. wewnętrzną, metodykę wyszkolenia, wyszkolenie formalne; mł. instr. W. Skura — sł. wewnętrzną; mł. instr. J. Wypiór — naukę o sprzęcie; mł. instr. W. Gago — wyszkolenie bojowe, oplgaz.; p. Węgrzyk — służbę sanitarną.

Egzamin na kursie odbył się w dniu 24 IX w obecności pp. insp. J. Mikuły i referentki Zw. Str. Poż. RP. mł. instr. M. Wilczyńskiej. Ogólny wynik egzaminu dobry.

Na zakończenie kursu odbyły się pokazy ćwiczeń bojowych oraz prac świetlicowych, po czym nastąpiły przemówienia i wręczenie świadectw uczestniczkom kursu przez p. dyr. inż. Urbańczyka, prezesa Zarządu Oddziału Pow.

KURS DLA PODOFICERÓW ŻSP. W SIEMIANOWICACH

W czasie od 17 do 29 października br. Okręg wojew. przeprowadził w Siemianowicach 2. kurs dla podoficerów żsp., który ukończyło 31 druhen.

Kurs zakwaterowany był w O. S. P. w Siemianowicach, k-tką kursu była referentka żsp. A. Małgowska.

Zajęcia i wykłady na powyższym kursie przeprowadzili pp.: insp. J. Mikuła — akcję zapobiegawczą, zagrożenie pożarowe, zasady walki z klęskami żywiołowymi; mł. instr. W. Gago — wyszkolenie bojowe, nauka o sprzęcie; A. Niewiadomski — oplgaz., mł. instr. A. Małgowska — służbę wewnętrzną, metodykę szkolenia, wyszkolenie formalne; dr Hilewicz — służbę sanitarną.

W czasie kursu uczestniczki wyjeżdżały kilka razy w teren na ćwiczenia bojowe, gdzie pracowały w akcji tak, jakby to było przy pożarze, wzbudzając wszędzie wielkie zainteresowanie i uznanie.

Egzamin na kursie odbył się w dniu 29 października, a wyniki jego były następujące: 1 celujący, 9 bardzo dobrych, 19 dobrych, 2 dostateczne.

Na zakończenie wykonane zostały przez uczestniczki kursu ćwiczenia pokazowe ze sprzętem pożarniczym, którym przyglądali się zaproszeni goście.

Po wręczeniu uczestnikom kursu świadectw i okolicznościowych przemówieniach wspólnym obiadem kurs zakończono.

POWIATOWE ODPRAWY DOWÓDCZYŃ I ZAST. ŻSP.

Celem omówienia nowego kierunku prac żsp. w strażach pożarnych, jak też sposobu przeprowadzenia reorganizacyj, zostaną przeprowadzone na terenie Okręgu Wojew. powiatowe odprawy Dowódczyń i zast. żsp. w terminach następujących:

w Mikołowie dnia 8 XI o g. 10 w biurze Oddziału Powiatowego dla powiatu pszczyńskiego;

w Rybniku dnia 10 XI o godz. 9 w biurze Oddziału Powiatowego dla powiatu rybnickiego;

w Katowicach dnia 13 XI o godz. 10 w świetlicy Zaw. Str. Poż., ul. Wojewódzka 11 dla powiatów: Katowic m., Chorzowa m., katowickiego, świętochłowickiego;

w Tarn. Górach dnia 15 XI o godz. 15.30 w świetlicy O. S. P. dla powiatów: tarnogórskiego i lublinieckiego;

w Cieszynie dnia 20 XI o godz. 10 w świetlicy O. S. P., ul. Strażacka, dla powiatu cieszyńskiego;

w Bielsku dnia 27 XI o godz. 10 w świetlicy O. S. P., ul. Grunwaldzka, dla powiatu bielskiego.

PLAN PRACY D-CZYNI ŻSP.

1. Przygotować na odprawę piśmienne sprawozdanie z prac oddziału żsp.
2. Przygotować dla oddziału żsp. czy też dla całej straży wieczornicę poświęconą 20-leciu odzyskania Niepodległości.
3. Rozpocząć przygotowania do wieczornicy na św. Mikołaja (6 grudnia).
4. Zakończyć w oddziele żsp. okres ćwiczeń pokazowymi ćwiczeniami szkolnymi czy bojowymi przed Zarządem Straży, celem wykazania, co w okresie letnim w żsp. zostało przeprowadzone.
5. Opracować na okres zimowy plan wyszkolenia żsp.

Różne

DO WIADOMOŚCI STRAŻOM, KTÓRE W DN. 2 X BR. BRAŁY UDZIAŁ W POKAZACH PLTN. W W. HAJDUKACH

Zarząd Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. przesyła wyrazy podziękowania na ręce Zarządu oddziałom Straży Pożarnej, za pomoc i współpracę w urządzaniu imprezy w Hajdukach Wielkich w dniu 2 października br.

Zaznaczamy również, że drużyny, które wzięły udział w defiladzie oraz w likwidacji skutków napadu, zdobyły sobie pełne uznanie wśród zgromadzonej publiczności.

Z poważaniem

Za Zarząd: Sekretarz — Stopczyński.

SPRAWA UBEZPIECZEŃ OD OGNIA NA ŚLĄSKU ZAOLZIAŃSKIM

Stan faktyczny wywołany wycofaniem się Czechów z Zaolzia czyni kontynuowanie ubezpieczeń od ognia, kradzieży z włamaniem, odpowiedzialności

cywilnej, nieszczęśliwych wypadków, oraz uszkodzeń samochodów zawartych w dawnych towarzystwach bezprzedmiotowym.

Towarzystwa te bowiem nie mają koncesji do działania w Polsce oraz nie mają możności obsłużenia ubezpieczonego.

Ubezpieczenia te winny być powierzone Oddziałowi Śląskiemu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, który bierze na siebie — gdyby tego zaszła potrzeba — uregulowanie wszelkich spornych spraw związanych z przejęciem tych ubezpieczeń.

O przepisanie tych ubezpieczeń na Śląski Oddział P. Z. U. W. prosimy zwracać się do miejscowych przedstawicieli P. Z. U. W.

NASI JUBILACI

W dniu 6 listopada br. obchodził Abrahama Druh **Karol Reczek**, komendant Zawodowej Straży Pożarnej Kopalni Orzeł Biały w Brzezinach Śląskich.

Składamy Jubilatowi serdeczne życzenia długiego życia i pomyślności.

Druh **Naczelnik Okr. Frysztackiego Teodor Guziur, kierownik szkoły w Karwinie,** obchodził dnia 31 X br. 50. rocznicę urodzin. Jubilatowi „Abrahama" składamy gorące życzenia wszystkiego najlepszego.

W czwartą rocznicę śmierci

śp. st. insp. Bolesława Pachelskiego

zostanie odprawione nabożeństwo żałobne w piątek, dnia 25 listopada o godz. 8 rano w kościele garnizonowym w Katowicach. Na nabożeństwo to kolegów i przyjaciół najuprzejmiej zaprasza

ŻONA.

AWIZO

Nową sztukę teatralną w 2 aktach pt. „Pan Delegat" pióra K. A. Czyżowskiego za 2.30 zł (z przesyłką) można nabyć w Wydziale Wydawniczym Związku.

Nowe legitymacje

Wyszły z druku nowe legitymacje dla członków straży: a) oficerskie w oprawie płóciennej po 35 gr, b) dla szeregowych — kartonowe po 4 gr, c) dla członków popierających po 4 gr. Legitymacje można nabyć w Oddziałach Powiatowych.

Komitet Redakcyjny stanowią: Mikuła A., Pacuła K., Rzeźniczek M., Suchoń W. i Wallis S. — Nakładem Śląskiego Okręgu Wojew. Związku Straży Pożarnych R. P. — Redaktor odpow.: A. Mikuła. — Drukarnia „Dziedzictwa" w Cieszynie